

Világ proletárjai egyesüljete!

NÉPLAP

AZ MDP HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XII. ÉVFOLYAM, 167. SZÁM

ÁRA: 50 FILLÉR

1955. JULIUS 17., VASÁRNAP

Mai számból:

A Pravda cikke a szovjet-jugoszláv viszonyról (2. oldal) — A gabonacsata élvonalában (3. oldal) — Fábán Sándor: Aradát (4. oldal) — Takács Sándor—Kovács Tibor: Öt éves tervvel a felemelkedés útján (5. oldal) — A Néplap keresztretjévé pályázata (6. oldal) — Rádióműsor (6. oldal) — Kardos László nyilatkozata a debreceni irradalmi életről (7. oldal)

Genf előtt

Néhány hétig látszólagos csend uralkodott a világpolitikában. A feszült várakozás és a zajtalan, de annál céltudatosabb készülődés csendje. Néhány nap óta nyoma sincs ennek a csendnek: egymást követték a felkelő kormányzati nyilatkozatok, a láthatatlan előkészületek után értekezletek, utazások jeleztek, hogy közeledik július 18-a. Holnap, hétfőn Genfben összeül a kormányfői értekezlet. Ma ennek az értekezletnek jegyét viseli jóformán minden, ami a világon történik, ami a sajtóban napvilágot lát, ami a sajtóértekezleteken és a rádióban elhangzik.

Helsinki után vagyunk. A finn fővárosban lezajlott találkozó volt eddig a legnagyobb és legtekintélyesebb ilyen összejövetel. A széles képviselői jelleg minden eddiginél nagyobb tekintélyt adott a helsinki felhívásnak és az ott hozott döntéseknek. Helsinki azt mutatja, hogy a béke feltétele és a béke akarata igen össze tudja kötni az egymástól egyébként igen távolálló embereket.

Nagyon nagy jelentősége van annak, hogy a helsinki béketalálkozó mindössze néhány héttel előzte meg a genfi értekezletet. Mert ha Genf közelebb viszi a világot a tartós békehez, akkor ebben nagy szerepe van a Helsinkiben kifejezésre jutott békeakarathoz, a tömegek, az egyszerű emberek közvetlen és korlátatlan akarati nyilatkozatának. A helsinki felhívás arra figyelmeztet, hogy az emberek nem diplomáciai ügyeskedéseket, nem körmönfont alkudozásokat várnak, hanem azt várják a politikusoktól, hogy őszintén és beületesen tőrekedjenek minden vitás kérdés megoldásában.

E napokban a világsajtó is úgyszólván csak a genfi értekezlettel foglalkozik. Csak annak esélyeit, kilátásait latolgatja. A lapok hátsólapján számos terv, javaslat és elgondolás lát napvilágot. Közöttük sok van olyan, amelyet vitathatatlanul jó szándék diktál, de akad nem egy olyan is, amely újabb homokot akar csempészni a nemzetközi együttműködés lassan-lassan forogni kezdő gépezetének fogaskerekei közé.

Bizonyos fókusz új jelenség például az, hogy számos burzsoá lap és politikus elismeri a Szovjetunió jogos biztonság igényeit. Így az AFP egyik kommentátora megírta, hogy „az Egyesült Államokban kezdnek számolni azzal, hogy a Szovjetunió joga van bizonyos garanciákat várni a Nyugattól”. Ez a megállapítás azt jelenti, hogy a nyugati tábor vezető politikusai körében is akadnak már olyanok, akik látják, vagy részben elismerik a szovjet békepolitika tagadhatatlan igazát.

A közelgő genfi értekezlettel kapcsolatban rendkívül sokat emlegetik San Franciscót is és az ENSZ jubileumi ülésszakán ott elhangzott beszédeket. A józanabb ítéletű politikusok és újságírók úgy vélekednek, hogy a San Franciscóban uralkodott hangnem kedvező előjel Genf szempontjából. Egyes publicisták olyanra fellelkesültek, hogy a Szovjetunió külpolitikáját egyszerűen „a mosoly diplomáciájaként” kezdték emlegetni. Ez természetesen több, mint ostobaság, a

Szovjetunió sohasem ellemezte a nemzetközi együttműködést és mindig kész volt a vitás kérdések békés megoldására. Az azonban, hogy a nyugati burzsoá újságírók most valami újat véneek felfedezni a Szovjetunió diplomáciájában, azzal magyarázható, hogy a szovjet békekezdemenyvezések sokasága láttán ma már nem tudják, vagy legalábbis nagyon nehezen tudják tagadni a szovjet külpolitika őszinte békeszándékait.

Ami a Keletet illeti, a Gazette de Lausanne-nak természetesen igaza van. A Szovjetunió és a többi békeszerető ország fenntartás nélkül törekszik a valamennyi vitás kérdés mielőbbi megoldására. Azt kívánják és azon fáradoznak is, hogy mielőbb megoldást nyerjen az atomfegyver és a többi tömegpusztító fegyverek megtiltása, hogy megoldódjék Németország békés egyesítésének kérdése, továbbá kerüljön az európai kollektív biztonság, megszűnjék a távol-keleti feszültség és helyreálljon a nemzetközi együttműködéshez elengedhetlenül szükséges államok közti bizalom. A Szovjetunió az utóbbi hónapokban nem egy újabb példával bizonyította, hogy mindent megtesz, ami rajta múlik e problémák rendezése érdekében.

A Nyugat álláspontját azonban nem lehet ennyire egyértelműnek tekinteni. Hiba lenne persze azt mondani, hogy a nyugati politikusokból teljesen hiányzik a megegyezési készség. Az utóbbi hetekben és napokban láttunk és hallottunk örvendetes nyilatkozatokat vezető amerikai politikusok részéről is. Így például maga Eisenhower elnök, sőt Dulles külügyminiszter is tett olyan kijelentéseket, amelyek reményt nyújtanak arra, hogy a genfi értekezleten az Amerikai Egyesült Államok is jó szándékkal ül le a tárgyaló asztalhoz.

Látni kell azonban, hogy nyugati, elsősorban amerikai részről elhangzanak ezzel homlokegyenest ellenkező irányú, lehetetlen követelések s képtelen állításokat tartalmazó nyilatkozatok is. Még az amerikai elnök egyik sajtónyilatkozata is tartalmazott olyasmit, ami nem a légkör megtisztulását, sokkal inkább megmérgezését segítette elő. Eisenhower foglalkozott a népi demokratikus országok belső berendezkedésével és újból olyasmit állított, hogy ezen országok népei nem szabadon határozták meg saját kormányformájukat.

Mi, magyarok azt valljuk és ezt vallják a többi népi demokratikus országok népei is, hogy szabadon választott társadalmi rendünk kizárólag saját belügyünk és semmiképpen sem tartozik nemzetközi fórumok elé. Ezt különben még a megfontoltabb nyugati politikai körök is kénytelenek elismerni.

Mindent összevetve: már a genfi értekezlet előkészületei is a megegyezés hívei és ellenfelei közötti hatalmas küzdelem jegyében folytak. Most az értekezlet kimenetelére fűg attól, mennyire tudják a béke és a békés együttélés hívei, az együttműködés útjának őszinte keresői elszigetelni a nemzetközi viszályok szítóit, azokat, akiknek érdeke a háborús feszültség fenntartása.

MA IS ARASSUNK!

Hajdú-Bihar nagy területén éreésre hajtotta már fejét a kalászfuror. Itt az ideje, hogy minden perccel felhasználva a szempergés megakadályozása érdekében nyomban kezdjék az érett búza aratását. Arassunk ma, vasárnap is. Dolgozzanak a gépek szerte a megyében, hogy a búza minden szeme a zsákba kerüljön és ne pocskolódjék a talpra.

Ahhoz, hogy a gabonacsata sikeres legyen, elsősorban gyorsaságra van szükség. Különösen fontos ez napjainkban, mert esős az időjárás és a gyaktori záporok zavarják az aratást. Ha

tehát aratásra alkalmas az idő, nyomban kezdeni kell a munkát és bizony „látástól vakulásig” kell dolgozni, — mert másnap már öhet eső és halasztódik az aratás. Erre kell gondolni ma, vasárnap is. A búza éreése nem tart munkaszünetet és a túl-érett búza, tarlóra pergéssel bünteti azt a kényelmes természetet, aki nem a búza éréséhez, hanem a maga kényelméhez igazodik.

Gépállomásaink, termelőszövetkezetünk dolgozóit mutassanak jó példát. Rengeteg gabona várja már a kaszát, ne pihenessék azokat egyetlen községben sem.

Munkában a kévekövő aratógép a kabai Kossuth TSZ földjén. Az aratógép mellett: Berki Károly tsz-tag, aki ellenőrzi a gép munkáját.

Koroknai Gyula már száz holdat aratott

A Hajdúszoboszlói Egyetemi Tangazdaság területén minden perccel kihasználják az aratás gyorsítására. Ez érthető is, mert az elmúlt napokban többször zavarta jó, kiadós eső a munkát. A gazdaság területén dolgozó aratógépek közül élen halad Koroknai Gyula ökleveles sztahanovista traktoros, aki szombatra virradóra 11 órakor már túlhaladta magyaróvári aratógépével a 100 hold learatását. Ez a kiváló traktoros mielőtt megkezdte volna az aratást, évi tervét már 80 százalékra teljesítette. Most 200 hold learatását vállalja a tervében

előírt 150 holddal szemben. A Hajdúszoboszlói Egyetemi Tangazdaságban egyébként új módszerrel gyorsították az aratást. Az aratógép előtt nem alkalmaznak sarokvágó kaszásokat. Az aratásra érett nagy tábla közepén végig egy kézikaszás sort vág. Nyomába indul az aratógép és a tábla közepéről kifelé körözve vágja a búzát.

Ezzel a módszerrel megtakarítják a két pár ember munkáját a sarokvágásnál. Kiszámították, hogy száz hold búza aratásánál ez a módszer mintegy 1600 forintot megtakarítást jelent.

Munkában a hajdúnánási agitációs brigádok

A hajdúnánási pártbizottság a márciusi határozatok szellemében értékes tervet dolgozott ki az agitációs és propagandamunka megújítására. A terv sok figyelemreméltó és érdekes részletet tartalmaz. A városban, de főleg a tanyavilágban a pártbizottság több agitációs brigádot hozott létre, akik elsősorban a cseplőgépeknel és a határban fejtének ki politikai munkát, az állampolgári kötelezettségek példás teljesítése érdekében.

A városi pártbizottság kezdeményezésére a cseplőgépeknel a rendszeres sajtóolvasást is megszervezték. A munkacsapatok tagjai mind a 22 gépnél előfizettek a Szabad Nép-re, a Szabad Földre és a Néplapra. A cseplőgépnél dolgozó agitációs brigádok így közvetlenül a sajtóban megjelenő cikkekkel magyarázhatják a gyorsberendezés, a termelőszövetkezeti mozgalom fejlesztésének, a másodvetésnek országos jelentőségét.

A jó szervezés eredményét bizonyítja, hogy a munkacsapatok a júliusi és augusztusi sajtó előfizetési díjakat máris rendezték. Az újságok a gépalomás segítségével jutnak el a dolgozókhöz, rendszerint még a délelőtti órákban — közölte velünk Reszegi Imre elvtárs.

Tiszagyulaházán megfékeztek az árvizet

Az elmúlt napon az erősen áradó Tisza vize Tiszagyulaháza határában behatolt az árterületre. A víz vad ostroma néhány helyen áttörte az árterületet védő gátakat, és előntéssel fenyegette mintegy 300 holdon a kapásokat.

Berkes István, a község népfőnöki bizottsági elnöke társadalmi munkára hívta a dolgozó parasztságot. Szinte percek alatt készen voltak a munkacsapatok és rohantak a veszélyeztetett területekre. Az áttörtési helyeket eltöltték, megerősítették a gátat. — Megtörték gyors munkával az árvíz erejét és ezzel meg-

mentették 300 hold termését,

Elindult Genfben a négyhatalmi kormányfői értekezleten résztvevő szovjet kormányküldöttség

Július 16-án Moszkvából Genfben utazott a négyhatalmi kormányfői értekezleten résztvevő szovjet kormányküldöttség vezetője, N. A. Bulganin, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke, továbbá a küldöttség két tagja: N. S. Hruscsov, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnökségének tagja és G. K. Zsukov marsall, a Szovjetunió honvédelmi minisztere.

A repülőtéren a szovjet kormányküldöttséget K. J. Vorosilov, L. M. Kaganovics, G. M. Malenkov, A. I. Mikojan, M. G. Peruhin, M. A. Szuszlov, P. N. Poszpjelov, D. T. Szepilov, a szovjet politikai élet más vezetői, marsallok, központi intézmények és hivatalok vezetői, a szovjet és a külföldi sajtó képviselői, Ho Si Minh, a Vietnami Demokratikus Köztársaság kormányküldöttségének vezetője, számos Moszkvában működő diplomáciai képviselő vezetője és tagja búcsúztatta.

V. M. Molotov, a Szovjetunió Minisztertanácsának első helyettese, a Szovjetunió külügyminisztere és A. A. Gromiko, a Szovjetunió külügyminiszterének első helyettese, a négyhatalmi kormányfői értekezleten résztvevő szovjet kormányküldöttség másik két tagja már néhány órával korábban Genfben utazott.

Molotov szovjet külügyminiszter megérkezett Genfben

V. M. Molotov szovjet külügyminiszter szombaton repülőgépen megérkezett Genfben. Kíséretében volt A. A. Gromiko külügyminiszterhelyettes, a négyhatalmi kormányfői értekezleten résztvevő szovjet kormányküldöttség tagja.

Eden is már Genfben érkezett

Az AP hírügynökség jelenti, hogy Eden angol miniszterelnök szombaton délután Londonból a genfi repülőtérré érkezett.

Eisenhower rádióbeszéde Genfben utazása előtt

A londoni rádió közli: Eisenhower elnök repülőgépen elutazott Washingtonból Genfben. Kézzel elutazása előtt beszédet mondott a rádióban és a televízióban. Az elnök kijelentette, hogy mind ő, mind Dulles külügyminiszter békéreményes hajlamot és türelmeséget fog tanúsítani Genfben, mert az Egyesült Államok nem akarja mások nyakába varrni saját életformáját. Baráti kezét nyújtunk — mondotta az elnök — és minden erőnkkel azon leszünk, hogy új útra indítsuk az egész világot. Lehet, hogy ez az út hosszú lesz, de ha fáradhatatlanul járjuk, elvezet bennünket a jobb, teljesebb élethez.

az Egyesült Államok elnöke külföldre ilyen értekezletre. Az elnök megígérte a kongresszus tagjainak, hogy július 24-re visszatér az Egyesült Államokba. — Célom — folytatta Eisenhower elnök — megváltoztatni azt a szellemet, amely az utolsó tíz évben a nemzetközi viszonyokat jellemezte. Az előző értekezleten sok időt vesztettek inkább a részletek megtárgyalására, mint arra, hogy olyan légtört próbálgassanak teremteni, amely meggyekezést eredményezne. Meg kell ismerkedni a másik fél álláspontjával. Ha Bulgariyin legutóbbi nyilatkozata a Kremel vezetőinek őszinte szándékait tükrözi, akkor a fenti értekezleten semmiféle süröltetés nem lesz az Egyesült Államok és Oroszország között.

Az Egyesült Államok, Anglia és Franciaország külügyminiszteri értekezlete

Július 15-én délelőtt a francia külügyminiszteriumban tárgyalások kezdődtek Dulles, MacMillan és Pinay között a küszöbönálló genfi értekezleten elfoglalandó „közös nyugati álláspont” kidolgozása céljából. A tárgyalásokat az Egyesült Államok, Anglia, Franciaország és a Német Szövetségi Köztársaság szakértőinek három eléggé hosszú értekezlete előzte meg.

Mint sajtójelentések közölték, a szakértők párizsi értekezlete „közös jelentést” készített elő a három kül-

ügyminiszter részére és meghatározta „a Szovjetunió esetleges javaslatainak” kapcsolatos nyugati álláspontot. Dulles, MacMillan és Pinay tanácskozását a jelentés megvitásának szentelték. Sajtókommentárokból kitűnik, hogy a három nyugati hatalom között több fontosabb nemzetközi problémával kapcsolatban nézeteltérések mutatkoznak, és ezért a július 15-i tárgyalások fő célja megegyezés létrehozása volt a nyugati hatalmak genfi „közös akcióiról”.

A bonni parlament Adenauer nyomására a genfi értekezlet előestéjén megszavazta az önkéntes toborzási törvényt

A bonni parlament szombati ülésén Adenauer kancellár mindössze néhány mondatból álló kormánynyilatkozatot tett.

A bonni parlament Adenauer követelésének megfe-

lelően a genfi értekezlet előestéjén harmadik olvasásban is megszavazta a párizsi egyezmények végrehajtását szolgáló önkéntes toborzási törvényt.

A Szovjetunió és Jugoszlávia baráti viszonyának fejlődéséért

A Pravda szombati vezércikke

Az SZKP Központi Bizottságának a napokban véget ért teljes ülése meghallgatta és megvitatta N. Sz. Hruscov elvtárs beszámolóját a május végén és június elején lezajlott szovjet-jugoszláv tárgyalások eredményeiről. Az SZKP Központi Bizottsága — írja vezércikkében a Pravda — határozatba foglalta, hogy jóváhagyja a Szovjet Szocialista Kötársaságok Szövetsége és a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság kormánykötársaságai között lezajlott tárgyalások eredményeit.

A szovjet-jugoszláv tárgyalások döntő fordulatot jelentettek a Szovjetunió és a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság viszonyában. Mind Jugoszlávia, mind a Szovjetunió előtt nyilvánvaló, hogy a két ország ellenségeskedése és idegenkedése csak népeink ellenségeinek malára hajítja a vizet, csak a béke ellenségeinek előnyös. Közudomás, hogy az agresszív nemzetközi körök szeretnék, ha a Balkán ismét Európa „puskaporos hordója” válnék, ha az európai szárazföld népei között nyílt vagy leplezett ellenségeskedés uralkodna.

A Szovjetunió és Jugoszlávia viszonyában bedülő javulás — hangsúlyozta N. Sz. Hruscov elvtárs a június 2-án Szófiában megtartott gyűlésen — újabb hozzájárulást a nemzetközi feszültség enyhítéséhez és a béke megszilárdításához. Kétségtelen, hogy a szovjet-jugoszláv tárgyalások minden békészerető népnek, minden ország dolgozóinak érdekelt szolgálatát. A dolgozók világszerte helyesléssel fogadták a szovjet-jugoszláv tárgyalások pozitív eredményeiről szóló jelentést.

Megszűnt az a rendellenes, egészségtelen viszony, amely 1948 után, Berija és Abakumov provokátor szerepe kapcsán alakult ki. Szilárd alap van a Szovjetunió és a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság baráti viszonyának és minden területre kiterjedő együttműködésének fejlesztésére. Ez összhangban áll mindkét állam népeinek érdekeivel és ugyanakkor az európai béke biztonsága és az egyetemes béke megszilárdításának feladataival.

A szovjet-jugoszláv tárgyalások eredményeképpen elfogadott nyilatkozat nagy nemzetközi jelentőségű. Megégyezés jött létre számos fontos nemzetközi kérdésben.

A szovjet-jugoszláv megbeszélések menetében és eredményeiben világosan kifejezésre jutott az a külpolitikai irányvonal, amelyet pártunk dolgozott ki, s amely a leninizmus megdönthetetlen elvein, minden nagy és kis nép szuverenitásának és egyenjogúságának tiszteletben tartásán alapul.

Eppen a különböző nemzetek érdekei iránt tanúsított odaadó figyelemesség az egyik legfontosabb vonása a szocialista internacionalizmusnak, amelyről merőben idegen a burzsoa ideológia minden megnyilvánulása, így a nacionalizmus is.

„Minden nemzet eljut a szocializmushoz — mutatott rá Lenin — ez elkerülhetetlen, de nem teljesen egyformán fogják eljutni, mind-egyik sajátos vonást kölcsönöz majd a demokrácia ilyen, vagy olyan formájának, a proletárdiktatúra ilyen, vagy olyan változatának, a társadalmi élet különféle területein végrehajtott szocialista átalakítások ilyen, vagy olyan útjainak.”

A Szovjetunió és a népi demokratikus országok történelmi tapasztalatai azt mutatják, hogy a szocializmus győzelme biztosításának legfőbb és alapvető kérdésében megnyilatkozik egység mellett, a történelmi és nemzeti sajátosságoktól függően, alkalmazható különböző formák és módszerek a szocialista építési konkrét problémáinak megoldására.

Helsinki jött bekezdött beszámolója Hajdúszoboszlón

Hajdú-Bihar megyében már számos kisgyűlésen beszélték meg a békebizottságok tagjai a Helsinki jött bekezdött jelentőségét. A kisgyűlések egy időben szombaton megkezdődött a megyében a Helsinki jött bekezdött élménybeszámolója. Első alkalommal szombaton este a Hajdúszoboszlói Kultúrotthon ünnepélyesen feldíszített nagyteremben 300 hallgató előtt Sályi János, a Heves megyei békebizottság titkára tartott élménybeszámolót. A megyébe érkező bekezdött Bugyi János, a Hajdú-Bihar megyei békebizottság titkára üdvözölte.

Az ünnepség elnökségében foglalt helyet többek között Horváth János, az Országos Békatanács tagja, Taitács József, az MDP Hajdúszoboszlói Városi Pártbizottság első titkára és Kantor Istvánné, a Hajdúszoboszlói Városi Békebizottság titkára is.

Az élménybeszámoló elvezette a hallgatókat a helsinki tanácskozások légkörébe, ahol öt világrész kétezer békeharcosa egy akarattal hangoztatta a béke megvédését. A beszámoló után rövid kultúrmműsor következett.

A Hajdúszoboszlón tartott élménybeszámoló után a Helsinki jött bekezdött Páter János református püspök, a Béke-Világtanács tagja július 22-én tartott beszámolót.

Erősödnek a berettyóújfalui járás termelőszövetkezetei

Dús kalászatok ringat a nyári szellő járásunk területén. Örül az ember szíve, ha látja, hogyan dolgoznak a területen a termelőszövetkezetek tagjai. Korán reggeltől késő estig dübörögnek a traktorok, az aratógépek és a kombájnokok aratják a gazdagnak ígérkező termést. Hogy gazdag termés várható, arra egyik bizonyíték a nagyrábéi Kossuthi TSZ öszi árpája, mely holdanként 18,28 q átlagtermést adott. A nagyrábéi Új Barázdában a tavaszi árpa aratása folyik. Itt a tavaszi árpa termésből 20 mázsa átlag várható.

Dancsházán is serény a munka. Az Új Élet TSZ-nél minden kalászosat a gép arat, a tagok takarmánybetakarítással, a kékék ke-

resztbe rakásával és a kárpások nyári gazolásával foglalkoznak. A gépi munka következtében a keresztek egymást érik már az Új Élet TSZ területén. Az aratással párhuzamosan együtt halad a tarlóhántás is, ahol nappal learatnak, ott éjjel a tarlóhántást végzik, így biztosítják a tsz tagok a jövő évre a bő termést.

A mi járásunkban beigazolódott, hogy a tsz-ekben lévő kertészet is sokat jövedelmez. A nagyrábéi Kossuthi TSZ két hold kertészetét eddig 53 000 forintot árult. Ugyanezt bizonyítja a bakonszegi Új Világ TSZ példája is, ahol 2 hold kertészet eddig 47 ezer forint jövedelmet biztosított.

VASKÓ JÓZSEF Berettyóújfalui

Eddig ismeretlen Bartók-mű bemutatója Londonban

A Times beszámol Adils Fachiri hegéduművésznek hangversenyéről, amelynek műsorán Bartók egy eddig ismeretlen műve is szerepelt. A hegédúr és zongorára írt művet, amelynek címe „Emlékezés november 23-ra”, Bartók Béla 23 éves korában írta a művésznek számára, annak emlékére, hogy a budapesti Zeneakadémia ezen a napon együtt adták elő Tartini „Ördögtrilla” szonátáját.

Az ismeretlen Bartók-művet nagy tetszéssel fogadta a londoni közönség.

Megérkezett Moszkvába az amerikai mezőgazdasági küldöttség

Moszkvába érkezett az Amerikai Egyesült Államok mezőgazdasági küldöttsége. A farmeremből, tudósokból, kereskedőkből és újságírókból álló küldöttséget William Lambert, Nebraska állambeli egyetem mellett működő mezőgazdasági kolégium dékánja vezeti.

Az amerikai vendégek Moszkva nevezetességeinek és az ösz-szövetségi mezőgazdasági kiállításnak a megtekintése után körutat tesznek az országban, tanulmányozzák a kolhozok és szovhozok termelőmunkáját, ellátogatnak vállalatokba, gép- és traktorállomásokra, tudományos kutató intézetekbe.

A küldöttséget a vukovoi repülőtéren A. I. Bovin, a Szovjetunió mezőgazdasági miniszterének helyettese, A. I. Nyikolajev, a moszkvai Tjimirjazev Mezőgazdasági Akadémia tanára, újságírók, valamint W. Walmley, az Amerikai Egyesült Államok ideiglenes ügyvivője fogadta.

KOMBÁJTÓL A BEGYŰJTŐHELYRE

Ezen szavakat tekintette szívügyének az egyeki Sztahonov TSZ tagsága, amikor az első táblán a dűsan termő kalászközből számba ömlött a szem, az Egyeki Gépállomás kombájnján keresztül.

Berkes Menyhért munkacsapata lelkesen állt a gép mellé, hogy termelőszövetkeztünk első legyen a közegben, amely becsülettel teljesíti beadási kötelezettségét. Az első alkalommal elcsépett 33 mázsa búza Nagy Mátyás tsz elnök és a többi tsz tagok kíséretével a begyűjtőhelyre került. A tagság örömmel teljesíti elsőnek az állammal szembeni kötelezettségét, hisz a múlt évi szorgos munka nyomán minden tsz tagnak biztosítva volt a kenyere még az aratás-cséplés befejezése után is.

Termelőszövetkeztünk tagsága versenyben dolgozik a szemvesztéségnélküli aratás mielőbbi befejezéséért. Ugy dolgozunk, hogy július 20-ig learassunk a 204 holdról.

Örömmel számolunk be arról is, hogy eredményeinket látva szövetkeztünkbe 4 nap alatt 12 család 60 hold földdel belépett.

SEGEDI IGNÁC levelező,

Bárádon a termelőszövetkezetek mutatnak példát a beadásban

Bárádon a termelőszövetkezetek járnak élen a begyűjtési tervek teljesítésében. Július 15-én az Uttörö TSZ 67 mázsa évi árpa beadását teljesítette és megkezdte a búza beadását is. Ezen a napon az Uttörö TSZ tagsága 180 mázsa búzát szállított be a begyűjtőhelyre, hogy a gyors beadással elősegítsék az ország zavartalan kenyérelállítását. Az Uttörö, Rákóczi, Dózsa TSZ tagjai vállalták, hogy július 20-ig a gyorsbeadás ideje alatt 6 vagon búzát szállítsanak a begyűjtőhelyre.

A bárádi termelőszövetkezetek iránt az érdeklődés tovább folytatódik az egyéni parasztek részéről. Két nap alatt a Rákóczi TSZ-be 11, az Uttörö TSZ-be 6 új tag lépett be.

Rádió, villany és telefon a falvakban

Egyre több lengyel faluban hódít teret a villany, a rádió és a telefon. Ebben az évben a rzeszowi vajdaságban több mint 4300 parasztporta és két állami gazdaság kapcsolódott be az országos villanyhálózatba és az év végéig további 3000 parasztagazdaságba vezeték be a villanyt. Ezeknek a munkáknak a befejezésével a vajdaság 300 falujába jut el a villanyáram. A kielcei vajdaságban az idén 50 falut kapcsolnak be az országos villanyhálózatba.

Gyors ütemben folyik a falusi rádióhálózat kiépítése is. Minden ezer falusi lakosra 55 rádió jut. Ebben az évben a falvak, a termelőszövetkezetek és az állami gazdaságok további 200 000 vezeték rádiót kapnak.

A lengyel falvaknak majdnem 80 százaléka vezették be eddig a telefont. A tervek szerint az év végére Lengyelország minden falujában lesz telefon.

Az Árvízvédelmi Kormánybizottság közleménye

A Duna bajor és osztrák vízgyűjtő területén 5-15 milliméterig terjedő helyi esőzés következtében a bajor szakasz átmenetileg emelkedett a vízállás.

Az osztrák és a Komárom feletti magyar szakaszon az apadás folytatódott. Komáromnál a vízállás az éjjeli órákban tetőződött 620 cm-re, — 130 cm-rel alacsonyabb a tavalyi maximummal és szombaton reggelig egy cm-t apadt. Budapestnél a tetőzés szombat — vasárnap délelőtt várható, a szombat reggeli 687 cm-es felett még 5-10 cm-rel magasabb vízállás, mert a helyi záporok miatt a Nyitra és az Ipoly vízintéje átmenetileg emelkedett. A mohácsi tetőzés az előző jelentésben közölt időpontban és értékkel várható.

A Tisza az árhullám legmagasabb értéke Tiszafüred — Szolnok között van. Szolnoknál a szombati vízállás 596 cm, tetőzése hétfőn — kedden 620 cm körülül értékel várható.

Az Igazságügyminisztérium engedélyezte Mindszenty József börtönbüntetésének megszakítását

Az MTI jelenti: Az Igazságügyminisztérium Mindszenty Józsefnek, tekintettel saját és a római katolikus püspöki kar kérelmére, valamint korára és egészségi állapotára, börtönbüntetés megszakítását engedélyezte. Tartózkodási helyét a püspöki kar által rendelkezésére bocsátott egyházi épületet jelölte ki.

VEGIK AZ ORSZÁGON...

(Utínapló)

Ujabb levél érkezett a Debreceni Gépipari Technikum országjáró újdírói. Szállinvárosban telték postára, sok-sok élményükrel szót az alábbi írás:

Az iskolánkban sokszor hallottunk első éves tervünk büszkeségéről, az „acélvárosról”, Dunapenteleőről, mai nevén Szállinvárosról. Az újságok rendszeresen beszámoltak a város, az acélmű építésének egyes fázisairól, s képzeletünkben mi is láttuk a város építést.

Valószínűleg hozzám hasonlóan sok alföldi diák tette fel magának a kérdést: — Milyen is lehet az, amikor egy eddig lakatlan területen új várost építenek? — Milyen is az új szocialista város? Azok a diáktársak, akik részt vettek a város építésében, az alapok lerakásában, már 1-2 éve leértésgiztek, s elbeszéléstükből fennmaradt élményeszerű hagyomány még kíváncsibbá tett bennünket.

Itt él és dobog Szállinváros szíve, hazánk legkorszerűbb vas- és acélkombinátja, a hatalmas méretű Szállin Vasmű.

A gyönyörűen fésült és parkosított téren áll az impozáns 3 emelet magas bejárati kapu, mellette az irodáépület. Innen indul az úgynevezett Fő út, amely a már üzembelen lévő nagyolvasztóig vezet.

Közben jobbra balra utcák vannak. — Schön József olvasztár, műszaki vezető kalauzólása mellett először a bunkerost tekintettük meg, ahonnan a vasérc elindul útjára, hogy acél legyen belőle. Szemtanúi voltunk, hogyan adagolják a kohóba a vasércet, a mezet. Innen az „A” gépházba mentünk, ahol megtekintettük a kapcsolótáblákat, az egész üzemet „agyközpontját”. Sokáig gyönyörködünk a különböző jelzőtáblákban, amikből leolvashattuk, hogy az egyes üzemszettekben milyen munkafolyama-

tokat végeznek. A műszerházban meglepődve láttuk, hogy ebből az egy tereméből történik az egész kohó vezetése, ahol hét ember 60-70 ember munkáját végzi.

Már eddig is lenyűgözött az óriási Vasmű nagysága, de igazi élmény még ezután következett: elérkezett a csapolás ideje.

Láttuk, amint egy olvasztár gyors mozdulatára szikrázva megindul az izzó acéltömeg. Elképráztaon gyönyörű látványt nyújtott számunkra az eddig még nem ismert munkafolyamat. Az izzó, szikrázó acél végigfolya a homokból készített csatornában, vasúti sínre szert nagy téglébe jutott. Közben lelkes vezetők az acélgyártás minden egyes folyamatát részletesen ismertette. Nemcsak feledhetetlen látványban volt részünk, hanem sokat tanultunk is, amit iskolánkban, de az életben is hasznosítani tudunk.

Lessan véget ért a csapolás és a nagy gyönyörűségtől még fel sem tudunk ocsudni, amikor már sietnünk kellett szálláshelyünkre, hogy holmijainkat magunkhoz véve ismét hajóra szálljunk.

Szállinvárosban voltunk, az új szocialista városban, s a hajón tovább utazva azt vitattuk, hogy melyik volt nagyobb élmény: az új szocialista város, vagy az acélmű, vagy az acél csapolása? Lényeg: nem csalódtunk Szállinvárosban. A vakítóan fehér izzó acél folyama a haladásban, a fejlődésben való hitet megerősítette bennünk, s felkeltette tudásunkunkat, hogy ezután még többet tanulva mi is részesei lehessünk ennek az országépítő nagy munkának.

Szegedi Tünde, a Gépipari Technikum tanulója,

Haj

Az utó geofizika Bihar ták, fog főddgáz kedvezo van. A eredmén nagy szgázi találsek: m cseppfoly a fűrés kútnál léptek fban a tegben hatalmas letkezeti teren ke sűgü gáz ezt siker

A g

A kuta nyei al megállap dű-Bihar gázkincs méterre gázmenny százaléka mert ez tegekben maradék hat mint köbméter les 20 év azt jelen köbméter hasznosít

A gázr 6-os és a nának k sűgben g nyi határ mélységű atmoszfé gáznak. tásban l mélységű nyomása féra.

Tan

a föld

A föld

sára meg és ezzel deztük n ökököt, a dalkodás milyen t milyen a földgáz vetkezők

Örök ny

Léka

Szombi Kerepesi kegyeleten hely galomra a Komm sok Mag sége ideg titkárána hamvait.

Réti I. Munkásm igazgatój det. Ezu a DISZ genek el bücsübes júság ne Szakali után az tartalmaz duió han ték el a tanácsa dicszírhel Magyar Központi budapesti vében MDP Ké nek tagje szorút.

Hajdú-Biharban található földgáz

— avagy külföldről behozott szén?

Terv Debrecen és a megye olcsó és bőséges gázellátására

Az utóbbi évtizedben történt geológiai kutatások Hajdú-Bihar területén megállapították, hogy a megye területén földgáz kitermelésére igen kedvező geológiai gázalakulat van. A mélyfúrások általában eredményesek voltak, igen nagy szénsavtartalmú éghető gázt találtak. Az éghető részek: metán, etán és kevés cseppfolyósodó szénhidrogén. A fúrások során a 2-es számú kútnál hatalmas gázömlések léptek fel és a feltörő iszapban a megprepedezett földrétegekben elsüllyedt a kút és egy hatalmas fortyogó kráter keletkezett a helyén. Ezen a kráteren keresztül nagy mennyiségű gázömlés lépett fel, de ezt sikerült lokalizálni.

VEGYTERV-vel elkészítette a beregböszörményi—körösszeg-apáti mezőben talált gáz Debrecenbe való behozatali tanulmányi tervét. Hangsúlyozom, hogy ez csak tanulmányi terv. A kivitelezési terv elkészítése során egy másik vezetési vonalat is figyelembe kell venni, mert a tanulmányi terv nyomvonalát érintett községek közül csak Mezősas, Berettyóújfalú, Tépe, Derecske, Sáránd és Mikepércs községek érintésével kerülne a gázvezeték Debrecenbe.

éves terv bizonyára értékesíti megyénk energiakincsét. A hatalmas mennyiségben rendelkezésre álló földgáz nyomán új ipartelepek létesülhetnek megyénk területén. Olcsó és nagy kalóriájú fűtőanyaggal dolgozhatnak, sokkal gazdaságosabban és olcsóbban termelhetnek meglévő üzemek is. En elmondhatom, hogy a Hajdú-Bihar megyei Tanács város- és községgazdálkodási osztálya teljes súlyával dolgozik azon, hogy a lehetőségekhez képest minél előbb, már a jövő év első negyedében megkezdhesse Hajdú-Bihar és Debrecen város gázzal való ellátását.

A gázmezők kincse

A kutatások eddigi eredményei alapján a geológusok megállapításai szerint a Hajdú-Bihar megyei gázmezők gázkincse 700—900 millió köbméterre becsülhető. Ennek a gázmennyiségnek mintegy 20 százaléka nem termelhető ki, mert ez a mennyiség a földrétegekben marad vissza, mint maradék gáz. Kitermelhető tehát mintegy 560—720 millió köbméter gáz. A gázkitermelés 20 évre van tervezve, ez azt jelenti, hogy évi 28 millió köbméter földgázt tudunk hasznosítani.

A gázmezőnek jelenleg a 6-os és a 9-es számú kútjai adnának kitermelhető mennyiségben gázt. A berekböszörményi határban lezárt 1460 méter mélységű kút csövében 120 atmoszférára nyomása van a gáznak. A körösszegapáti határban lévő kút 1401 méter mélységű, és itt is a gáz toroknyomása szintén 120 atmoszférára.

A kutatások, az eddig elért eredmények bizonyítják, hogy óriási érték fekszik még kihasználatlanul a Hajdú-Bihar megyei földek alatt. A szocializmus építése megköveteli az energiák feltárását, minél jobb kihasználását, hiszen ilyen módon gyorsul az élet-színvonal emelkedése, olcsóbbá válik a termelés.

Tanulmányi terv a földgáz Debrecenbe vezetéséről

A földgáz-kincs felhasználására megindultak a tervezések és ezzel kapcsolatban megkérdeztük Molnár Kálmán mérnököt, a város- és községgazdálkodás kiváló dolgozóját, milyen tervek készültek el, milyen módon hasznosítható a földgáz. Kérdésünkre a következőket mondotta:

— A Debreceni Gázgyár a Város- és Községgazdálkodási Minisztérium utasítására

A megye dolgozóinak szemszögéből nézve, nekünk az a feladatunk, hogy ne csak Debrecen gázszükségeit elégítsék ki elsősorban, hanem a megye minél több községe kerüljön abba a helyzetbe, hogy nagykalóriájú, olcsó tüzelőhőjusszon. Ezért szükséges, hogy a kivitelezési tervnél a megye általános érdekét figyelembe véve jelöljék ki a nyomvonalat.

A nádudvari földgázmező kihasználása

— A gáz vezetésével kapcsolatban Berekböszörményben a szénsav lemosás miatt üzem kell építeni, s ennek elektromos árammal való ellátása a helyszínen felállítandó és gázmotorral meghajtott generátorral lenne ellátandó. A szükséges vizet a két és fél kilométerre lévő Sebes-Körös adná. Az üzemeltetést ellátná a nagy gyakorlatú és műszaki felkészültséggel rendelkező Hajdúszoboszlói Földgáz Kitermelő Vállalat. A tanulmányi terv adatai szerint a berekböszörményi földgázmezőből évente 28 millió köbméter nyers földgáz vehető ki, ami megfelel 10 millió köbméter tiszta földgáznak.

— Debrecen és a megye községeinek minél bőségebb gázellátása, s ennek a gázellátásnak a zavartalansága azt követeli, hogy a legutóbb feltárt nádudvari hatalmas gázmező kincse is felhasználásra kerüljön. Szerintem el kell érniünk, hogy ebből a gázmezőből, amely a geológusok szerint napi 200—300 000 köbméter ad, Debrecen megkapja a maga részét. Foglalkozni kell a biharnagybajomi, jelenleg még kihasználatlan földgázmező bekapcsolásával is. Ezen a területen jelenleg több gázkút van lezárva. Ezeknek a lezárt kutaknak a hozama is bekapcsolható lenne a megye és Debrecen gázszolgáltatásába.

Számolnunk kell azzal is, hogy a MÁV-nak nagy mennyiségű gázra van szüksége. Ezt a szükségletet jelenleg a hajdúszoboszlói földgáz elégíti ki.

— A megye hatalmas feladat előtt áll. A második öt-

Debrecen a földgázmezők központjában van

— A gázmezők kitermelésének hasznosításával kapcsolatban több probléma merült fel. Szerintem a legegyszerűbb és a legradikálisabb megoldás lenne, a Debreceni Gázgyárat teljesen kikapcsolni és Debrecen gázfogyasztását a nagy fűtőértékű földgázra átállítani. Az bizonyos, hogy a technikai átalakítások a szétosztó vezeték nagyobb nyomásra való átépítését kezdetben nagyobb beruházást igényelne. Ezzel a beruházással szemben elmaradna a gáz gyártásához a jelenlegi külföldről nagy költséggel beszerzett szén ide szállítása. Elmaradna a Gázgyár üzemben tartása, mindez igen lényeges anyagi megterhelést jelentene, ha a földgáz széleskörű hasznosítása megtörténne. Gondolnunk kell arra, hogy Hajdú-Bihar és Debrecen az alföldi földgázmezők központjában van. A jövő fejlődése, a távlat azt mutatja, hogy a Nagy Magyar Alföld alatt elterülő gázmezők energiája látja el majd nagykalóriájú gázzal községeinket és városainkat.

— A földgáz energiájának felhasználása, minél megfelelőbb és olcsóbb szétosztása igen komoly feladat, alapos tervezést kíván. Ezek a tervek készülnek, s megvalósításuk lényegesen megváltoztatja majd községeink, városaink életét, megoldja jelentős mértékben a fűtési problémákat s hozzájárul ahhoz, hogy a dolgozók életszínvonal, életkörülményei jelentősen tovább javuljanak.

Eddig tart Molnár Kálmán mérnök nyilatkozata, aki a Hajdú-Bihar megyei Tanácsnál lévő dolgozószobájában kimutatások, jelentések, megfigyelések adataiból készített tervet, hogy a megye gazdagodjon új kincseknek széleskörű felhasználásával.

BENCZE MIHÁLY

Húsz egyénileg dolgozó paraszt a Dobai-pusztán a nagy családba tart

BELÉPÜNK AZ ÚJ BARÁZDA TSZ-BE...

Az egész ország, így a mi megyénk is legfontosabb feladatának tekinti a termelőszövetkezeti mozgalom fejlesztését. Elősegítését annak, hogy minél többen, minél rövidebb idő alatt a meggyőző ereje által változtassanak életformát, térjenek át a dolgozó parasztság számára egyetlen lehetőségére, a boldogabb életet jelentő útra, a szövetkezeti gazdálkodás útjára. Ez a széleskörű felvilágosító

munka, mely hívatra van az egyénileg dolgozó parasztokat a közös nagyüzemi gazdálkodáshoz elvezetni, sikeresen folyik, de nem mondhatjuk, hogy teljes sikerrel, mert részint a felvilágosító munka hiányosságai, részint egyes termelőszövetkezetekben tapasztalható befelőlfordulás miatt nem értük még el azt az eredményt, amit joggal elvárhatnánk a fejlesztésével kapcsolatban.

Pénteken két igen érdekes esemény történt. Az egyik megmutatja, hogyan kell helyesen, ésszerűen dolgozni, hogy minél több, a szövetkezeti élet után érdeklődő egyénileg gazdálkodó parasztot kapcsoljunk a jobb élet útjához; a másik világosan megmutatja, hogy a rövidlátás, pártkapolitikájának nem helyes értelmezése önző szempontok, a befelőlfordulás egy termelőszövetkezetnél hogyan gátolja a fejlesztési tervet.

A dobai Új Barázda TSZ A nagyrábéi Új Barázdában jó példája más a helyzet

Pénteken délelőtt a dobai Új Barázda Termelőszövetkezet irodájában: az elnök, Gombos János, a párttitkár, Kurján János, a mezőgazdász, Erdős Miklós, s néhány tag, tekintettel arra, hogy az eső megakasztotta az aratás munkáját, arról tárgyaltak, hogyan lehetne még eredményesebben végezni a fejlesztés munkáját: minél több tagot bekapcsolni, minél több belépővel gazdagítani az Új Barázdát.

Erdős Miklós mezőgazdász örömmel mondta, hogy mai nappal már a harmadik új belépő írja alá a nyilatkozatot agitációja nyomán. A beszélgetés során szóba került, hogy a dobai határtól kissé távolabb fekvő részen, mintegy húsz egyénileg dolgozó paraszt, akiket az Új Barázda eredményei és a tagokkal való beszélgetés meggyőzött arról, hogy a szövetkezetben jobb az élet, nagyobb a kereseti lehetőség — szeretnének belépni. De eddigi lakóhelyükhöz ragaszkodnak, annál is inkább, mert az Új Barázda területén részükre nincs lakóház. Gombos János, a termelőszövetkezet elnöke és a párttitkár elvtárs is szinte egyszerre mondták: — Az nem baj, ha nincsenek is éppen itt a házak körül, a „nagy család” körül. Mára már ott, ahol vannak, csak a közönséges gazdálkodóknak.

A mezőgazdász megjegyezte: — Én azt a területet ismerem. Ismerem az ott élő egyénileg dolgozó parasztokat is. Nekem is említették, hogy belépnének az Új Barázdába, mert itt jobb sorsuk látják. Azon a területen jó kaszálók, rétek vannak. Nekünk éppen erre van szükségünk, mivel nincs a közelben elegendő és jó legelő területünk. Az állattenyésztést így tovább fejleszhetjük, hiszen a szarvasmarhaállományt. Javaslom, hogy azon a területen szervezzünk egy állattenyésztő brigádot. Erteket ehhez az ottaniak nagyon, hiszen most is főleg állattenyésztésből élnek. Így tervez, így fejleszt a dobai Új Barázda.

Nézzük meg, hogyan tevékenykedik a fejlesztés érdekében a nagyrábéi Új Barázda?

Pénteken az esti órákban pártvezetői ülés volt Nagyrábén. A jó dolgozó termelőszövetkezeti elnökök ezen a kibővített vezetési ülésen beszámoltak a soronlevő feladatokról, eredményeikről és természetesen a legfontosabbról, a szövetkezeti mozgalom továbbfejlesztéséről. Jó eredmények hangzottak el új belépőkről és egy rövidesen megalakuló új termelőszövetkezetéről.

Ezen az igen hasznos szempontokat fel-táró pártvezetői ülésen azonban elhangzott egy bejelentés, ami bizony arra mutat, hogy még a termelőszövetkezeti fejlesztés szempontjából jó eredményeket felmutató Nagyrábén is vannak hibás nézetek és tör-ténnék fejlesztésgátló akciók.

Az Új Barázda elnöke, Oláh elvtárs így szólt: — Nekünk is vannak eredményeink, hiszen legutóbb is hét egyénileg dolgozó paraszt jelentkezett önként, hogy vegyünk fel a szövetkezetbe. Kettőt felvettünk, de ötöt nem, mert azoknak földjük van, az pedig nekünk nem kell.

Osszenézték a termelőszövetkezeti elnökök, a csodálkozástól a ceruzát is letette kezéből a pártbizottság titkára. Ime, a rossz példa. Itt az elzárkózás, a befelől fordulás, ahol úgy vélik, hogy az új belépő nem gazdagítja a tsz-t, és ahol nem kell a föld. Meg is kérdezték az Új Barázda elnökét, mi készíteti arra, hogy a földdel jelentkező parasztokat elutasítsák és nem veszik be tag-nak a szövetkezetbe, pedig elismerték jól dolgozó azok, akik zörcgetnek a szövetkezet kapuján.

— Az én véleményem — mondotta Oláh elvtárs — az, hogy csak nyugtós jelentene, ha bevonnák őket, mert a földjük távolabb van a mi földjeinktől. Ha eső van, még az üres szekeret is nehéz húzni a lovakkal, olyan nagy a sár. Vizes az a terület... Egyöntetű volt a vélemény, hogy nem helyes az elgondolása az Új Barázda elnökének. Gyökerében helytelen felfogás az, hogyha valamelyik középparasztnak a földje nem szomszédos a tsz egybeszabott földjével, akkor azt már nem veszik fel, mivel nem akarnak külön bibelődni vele.

Ime, ilyen tükröképet mutat két termelőszövetkezet munkája a fejlesztéssel kapcsolatban. A Központi Vezetőség határozata világos utat mutat mindenki számára. Ezt az utat helyesen járja a dobai Új Barázda. Tagjai személyesen agitálnak, hogy új belépőkkel gazdagodjanak, de helytelen szűklátókörűség és befelőlfordulás az, ami a nagyrábéi Új Barázdában történik, ahol az önként jelentkező dolgozó parasztokat sem veszik fel, nyilván attól az elvtől vezéreltetve: *elégenny vagyunk mi magunknak.* Egészen bizonyos, hogy a pártvezetői ülésen kapott jó felvilágosító szavak után megváltoztatja véleményét a nagyrábéi Új Barázda elnöke, és lemond „hátrafejlesztési tervéről”. Meg kell érteni ezt, elismerni, hogy ha új belépőkkel nem gazdagodnak, földterülettel sem fejlődnek, bekövésednek, és egy helyben topogásuk már fékező és nem előrelendítő lesz a falu szocialista építésének, a dolgozó parasztság felemelkedésének.

Örök nyugalomra helyezték Lékai János hamvait

Szombaton délután a Kerepesi úti temetőben kegyeletes ünnepség keretében helyezték örök nyugalomra Lékai Jánosnak, a Kommunista Ifjúság Magyarországi Szövetségének idegében elhunyt első titkárnak hazaszállított hamvait.

Réti László, a Magyar Munkásmozgalmi Intézet igazgatója mondott beszédet. Ezután Szakali József, a DISZ Központi Vezetőségének első titkára mondott búcsúbeszédet a magyar ifjúság nevében.

Szakali József beszéde után az elhunyt hamvait tartalmazó urnát gyászinduló hangja mellett helyezték el a Budapest főváros tanácsa által adományozott díszsírhelyen. A sírra a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége és a budapesti pártbizottság nevében Kőből József, az MDP Központi Vezetőségének tagja helyezte el a kőszírt.

A GABONACSATA ÉLVONALÁBAN

KÁDÁR JÁNOS, a Hajdúszoboszlói Géppálmás traktorosa most kezdte meg az aratást a hajdúszoboszlói Vörös Csillag Termelőszövetkezetben. Vállalását becsülettel teljesíti.

ID. MÉSZÁROS GYULA, hajdúszoboszlói traktoros jelenleg a hajdúszoboszlói Petőfi Termelőszövetkezet földjén arat, majd éjszakai órákban a hátrahagyott megmunkált földön szep eredményt ért el.

SZABÓ LASZLÓ, ugyancsak a Hajdúszoboszlói Géppálmás traktorosa. Július 15-ig 40 hold tarlóhántást elvégzett, a vállalt 400 holdból. Sok sikert kívánunk a még hátralevő 360 hold tarlóhántás elvégzéséhez.

K. JUHÁSZ BALÁZS, a Zsakai Géppálmás aratógép vezetője, a furtai Szalai Termelőszövetkezetnél arat. Munkájával minden téren meg vannak elégedve a termelőszövetkezetben. — Az aratást minimális szemvesztéssel végzi.

A konyári Alkotmány TSZ-ben

Július 15-én, a kora reggeli órákban a konyári Alkotmány Termelőszövetkezet földjén ismét felbúgott a cseplőgép. A tsz valamennyi tagja kint a földön serénykedett. A férfiak cseplettek, a nők pedig az aratógép után a keresztekkel rakták össze, hogy minden szem gabonát megmentsenek.

Az Alkotmány Termelőszövetkezet tagja az 1955-ös évben minden tekintetben példát mutatott az egyénileg dolgozó parasztoknak. Most is olyan elhatározás született, hogy július 20-ig száz mássa búzát szállítanak be a begyűjtőhelyre. Szabó Lajos tsz tag elmondja, hogy 215 munkaesztendő van, 66 éves letére. Minden munkában részt vesz, sőt versenyezve dolgozik a fiatalokkal.

SAIN JÓZSEF, elnök, Konyár

Új ország épül, új emberekkel. Hegyeshalomtól Záhonyig a mindennapok nagy győzelmének vagyunk tanúi. Nem vagyunk már elmaradott ország többé, mint ahogy régebben joggal nevezték hazánkat. Szűkebb otthonunkban, Hajdú-Biharban is történelmi jelentőségű változások történtek az elmúlt tíz esztendő alatt. A szabadság életét levegőjében magára talált és kiegyensúlyozta derekát a nép. Ha valamikor Ady Endre és Móricz Zsigmond országos gondokkal kiáltott fel: „Mi lesz velünk”, úgy ma büszkén valljuk, hogy évszázadok elmaradottságát győzzük le esztendőről esztendőre. A hároméves terv és az első öt éves terv eredményeként megyénkben is új üzemek, géppallosok, épülő kul-

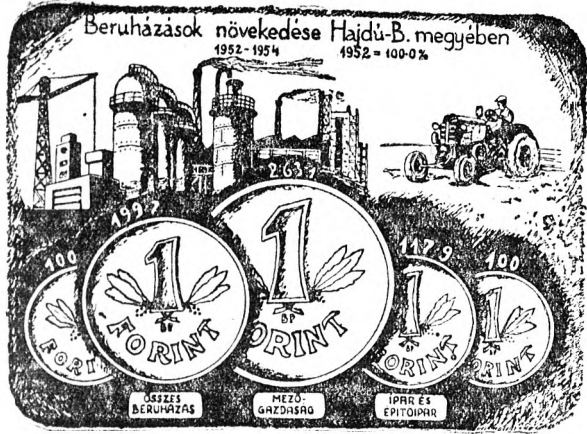
5 éves tervekkel A FELEMELKEDÉS ÚTJÁN

lőtelkek, a villamosenergia termelés 17,8 százalékkal, a vágottbaromfi termelés 83,7 százalékkal, a fermentált dohány termelése pedig 33 százalékkal volt magasabb, mint 1953-ban.

A lakosság szükségletének jobb kielégítésére különösen a megyénkben dolgozó élelmiszeripar termelése nőtt jelentősen. A megyei élelmiszeripar 1954-ben az összes termelés 22,2 százalékát szolgáltatta. Az ipari termelés növekedésére jellemző, hogy egyedül csak a minisztériumi ipar 1954-ben 138 millió forinttal több árucikket termelt, mint a megelőző évben.

A megyében végbemenő iparosítás a munkásosztály számarányának jelentős növekedését eredményezte. A növekedés évenként kb 2000 személyt tett ki. Igen jelentős, hogy az új foglalkoztatottak elsősorban a faluról kerültek be a városba, ami hozzájárult a munkásosztály erősödéséhez. Az iparban és az építőiparban jelenleg ötször annyi munkás dolgozik, mint 1938-ban.

A fejlődő szocialista ipar, mindenekelőtt a nehézipar segítségével az öt éves tervben megyénk mezőgazdasága jelentős összegű beruházásokat kapott. Falun is napirendre került a szocializmus építése. Különösen jelentős fejlődést ért el az állami gazdaságok. Az állami gazdaságok 1954 végén már a megye szántóterületének közel 13 százalékát művelték meg. Jelenleg a megye területének közel 35 százalékán nagyteljesi mezőgazdasági termelés folyik. A termelőszövetkezetekben 15 800 család, közel 125 000 hold szántóterületet művel meg és építi biztos jövőjét. A termelőszövetkezetek és csoportok szá-

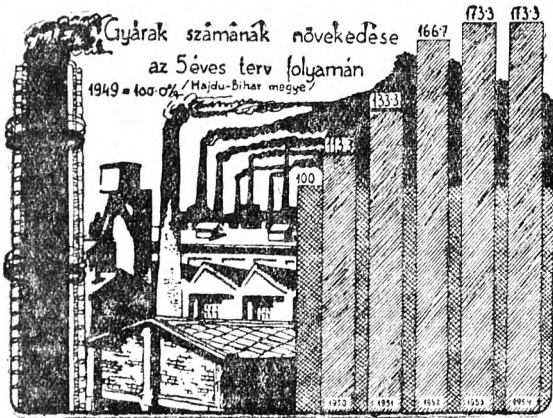
tűrházak, bölcsődék, mozik jelzik, hogy a szocializmus építésének harcoss és kipróbált útját járjuk.

A fejlődés és az előrehaladás legjelentősebb tényezője, hogy mind Debrecenben, mind vidéken egyre jelentősebb szerep jut az iparnak. Rövid öt esztendő alatt több gyár épült, mint azelőtt egy fél évszázad alatt. A mezőgazdaságban is csaknem megkétszereződött a gépek, elsősorban a traktorok száma.

Néhány év alatt olyan létesítmények nőttek ki a földből, mint a Hajdúsági Gyógyszergyár, a Hűtőház, a Keleti Főcsatorna, a Gördülőcsapágygyár, a Debreceni Géppallos, a hajdúszoboszlói kultúrthozon stb. Az ipar és mezőgazdaság fejlesztésével felszámoltuk a munkanélküliséget megyénkben. Pártunk bölcs vezetésével és irányításával állandóan nő a dolgozók életszínvonala.

Tegyünk egy körutat a megyében s a számok, tények mindennél meggyőzőbb bizonyosságával mérjük fel, mit kapott Hajdú-Bihar az első öt éves tervtől.

1950-től 1953-ig a szocialista iparosítás üteme megyénkben is gyors volt. Rövid négy év leforgása alatt tizenkét új gyár létesült, így üzemek száma ma már többszöröse a háború előttiének.

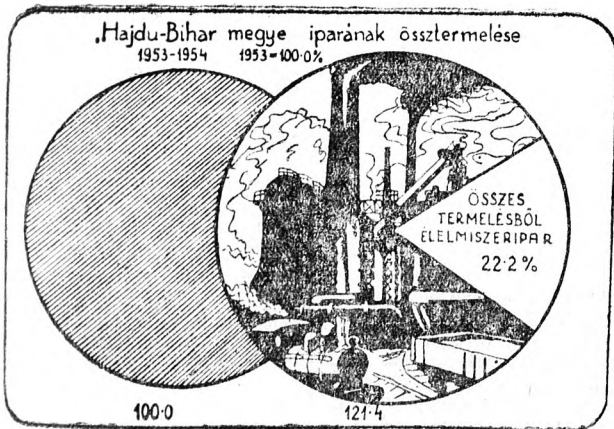

Hajdú-Bihar csak az utóbbi három évben 303 millió forintot kapott iparfejlesztésre. Amíg 1900-ban mindössze csak három kisebb kapacitású gyár működött a Hajdúságban, addig ma már megyénk az öt éves terv eredményeként országos viszonylatban is számottevő vegyipari és könnyűipari bázis lett. Gyáraink ma már több mint 250 fajta árucikket, így penicillint, gördülő- és golyócsapágyat, orvosi műszert, alumínium edényeket, mezőgazdasági kiegészítőket stb. gyártanak.

Könyvgyártásuk fejlődése szintén jelentős. Bővült és új létesítményekkel gazdagodott az élelmiszer- és konfekcióipar. Megyénkben épült fel és kapott helyet az ország második legnagyobb hűtőháza. Szintén az öt éves terv során kezdte meg működését a Keletmagyarországi Tejipari Vállalat, míg a Berettyóújfalui Tejkombinát építése is rövidesen befejeződik. A konfekció iparban a Debreceni Ruhagyár ugyancsak országos hírnévre tett már szert.

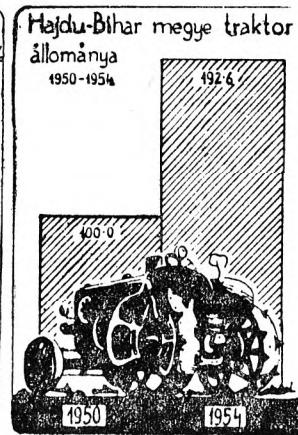
Jelentős a változás megyénk építőiparában is. A megye építőipar fejlesztésére 1952-től 54-ig több mint 31 millió forintot fordítottunk.

A jelentős beruházás és a korszerűbb technika segítségével megyénk termelése az utóbbi években igen tetemesen nőtt. Erdemes közelebbről megvizsgálni az ipari termelés ala-

kulását és ütemét. Az előállított termékek értéke csak 1954-ben 21,4 százalékkal növekedett 1953-hoz viszonyítva. A gyorsulás csaknem tízszerese a Horthy-rendszer idején ismert átlagnak, amikor 1929-től 39-ig a növekedés mérve évente mindössze csak 2,2 százalékot tett ki.

1954-ben a szivarkagyártás például 20,5 százalékkal, a vajtermelés 27 százalékkal, a penicillingyártás 13,2 száza-

ma az öt éves terv során 117-tel, a belépett tagok száma pedig 7257 fővel nőtt. A belépő családok 24 százaléka közép-paraszti.

A mezőgazdaság fejlődéséhez nagy segítséget nyújtanak a géppallosok. Csak a hajdú-bihari földekben 825 traktor szánt már és 312 kombájn aratja gabonátábláinkat. Ezek a régen ismeretlen nagygépek egyre igazabb segítő társaivá válnak a dolgozó parasztságunknak.

A megye mezőgazdasági fejlődésében szinte forradalmi változást jelent a Keleti Főcsatorna építése, amely Hajdú-Bihar északi részén Tiszavasvári és Hajdúnánás között lépi át megyénk határát és déli irányba haladva Hajdúböszörmény, Balmazújváros, Hajdúszoboszló, Földes határát érintve Bakonszegnél éri el a Berettyót. A 92 kilométer hosszú öntözőcsatorna elkészítése jólétet és bőséget teremt mindnyájunk számára. Több mint 200 000 katasztrális hold terület öntözése válik így lehetővé. A hajózható Keleti Főcsatornából eddig 75 kilométer épült meg (félhosszában) és a csatorna vízének felhasználásával ma már 24 000 katasztrális holdnyi terület öntözünk.

Az életvíz segítségével új növényi kultúrák honosod-

Nagyváradról és Kolozsvárról vasutas vendégek érkeznek Debrecenbe, a vasutasnapra

Megyeszerte készülődnek a vasutasnapra

Az idén már ötödször ünnepli dolgozó népünk a vasutasnapot. A vasutasnap előkészítésében a debreceni MÁV Igazgatóság dolgozói is méltóképpen kiviszik részüket. Csaknem valamennyi szolgálati ág, szolgálati hely felajánlást tett augusztus 14-e tiszteletére. A felajánlások teljesítéséért kemény harc folyik. A Debreceni Állomás, a Rakodási Főnökség, a Műhelyszertár, a Pályafenntartási Főnökség, továbbá a Debrecen-Vásártér, Hajdúdorog, Nyírábrány, Biharkeresztes és Püspökkladány állomások már a második negyedévben elértek, illetve túlteljesítették az éltüzem szintet. A szóbanforgó szolgálati helyek most, a harmadik negyedévben is a legjobbak sorában kívánnak haladni.

Az egyéni versenyzők népes táboraiban is találkozhatunk már szép eredményekkel. A Debreceni Fűtőháznál Kárándi János mozdonyvezető és D. Orosz Ferenc, Antal Miklós fűtők júli első tíz napjában 26 százalékos szénmegtakarítást értek el. A javítási költségek 74 százalékát szintén visszatartották az állomások. A Debreceni Állomáson Matkó János fogalmi szolgálattevő tűnik ki.

Ami az augusztus 14-i ünnepséget illeti, azok az eddiginél változatosabbaknak és színpompásabbaknak ígér-

keznek. A debreceni MÁV Igazgatóság meghívására Nagyváradról és Kolozsvárról vasutas vendégek is érkeznek Debrecenbe. A vendégek a helybeliekkel karöltve augusztus 14-én megkoszorúzzák az Alföldi Palota előtt levő szovjet emlékművet, ahová a vasutas díszszázad is kivonul.

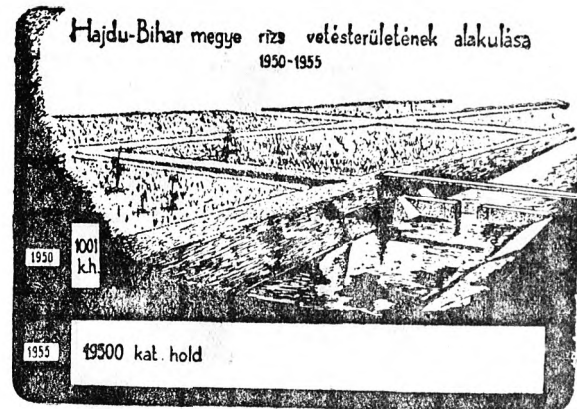
A gazdag és változatos program egyébként már augusztus 13-án, szombaton megkezdődik. Ezen a napon osztják ki a legjobbaknak járó jutalmakat, a MÁV Filharmonikus Zenekar szintén 13-án délután a Járőrműtőben, este pedig a Déri Múzeum előtt hangversenyt ad. A 14-i ünnepségeket a nagyerdei Stadionban rendezett sportünnepély, illetve a Lenin parki szabadtéri kultúr bemutató teszi színessé. A kultúr bemutatóra a vasutas énekek, tánc és színjátékos csoportok máris nagyban készülődnek. Méltó kiegészítője lesz az ünnepségeknek az a hangverseny, amit a Csokonai Színház művészeinek részvételével a nagyerdei Vigadó előtt ténnyel tartanak meg.

Az idei vasutasnap előkészítését a MÁV előtt álló feladatok végrehajtását. Gyorsabbá válik így a kocsiforduló, és egyre több árucikket szállíthatunk a rendeltetési helyére.

Jóvér János.

nak meg a megyében. Amíg 1940 táján például csak néhány holdnyi területen folyt kísérleti rizstermelés, addig az idén, elsősorban az állami gazdaságokban, termelőszövetkezetekben már 19 500 katasztrális holdon termelünk rizst.

Az ipar és mezőgazdaság közös eredménye alapján a dolgozók élete egyre szebbé és jobbá válik. Az öt éves terv törvény „népünk életszínvonalának további emelését, fokozott ellátását minden fajta szükségleti cikkel, az egészségvédelem kiépítését” írta elő. Bár ilyen tekintetben még sok a teendőnk, az elért eredmények mégis a fejlődést bizonyítják. A jutattások, az ingyenes orvosi kezelés, a kedvezményes üdülés, az ösztöndíjak mellett a lakosság jobb életének mutatói közé tartozik az is, hogy állandóan nő az áruforgalom, új bölcsődék,

napközi otthonok létesülnek, javulnak a közlekedési viszonyok stb. A megyei állami kiskereskedelem forgalma 1954-ben 256 millió forinttal volt nagyobb, mint 1953-ban. Nemcsak a városi, de a falusi dolgozók áruellátása is javult.

A növekvő vásárlóerőt mutatja, hogy egyre több vegyesipari és kultúr cikkel, így kerékpárt, motorkerékpárt, rádiót, illatszert, könyvet, sajtótermékeket vásárolnak dolgozónk.

Az állami kiskereskedelem 1954-ben többek között 1951 darabban több kerékpárt, 1235 darabban több rádiót, 243 darabban több motorkerékpárt adott el, mint az előző esztendőben. Ugyanebben az időszakban növekedett az alapvető élelmiszercikkek eladási forgalma is. Lisztből 42,4 százalékkal, zsírból 13,6 százalékkal, cukorból 4,5 százalékkal, tojásból 44,4 százalékkal, vajból 39,9 százalékkal vásároltak többet 1954-ben a dolgozók, mint 1953-ban.

Jelentős forgalmat bonyolítottak le üzleteink a mezőgazdasági kiegészítő eladásánál is. Fogatos ekéből például 1442, boronából 1285, lókapából 1102 darabban vásároltak többet a dolgozó parasztok az öt éves terv utolsó esztendőjében, mint 1953-ban.

A vendéglátóipar 1954. évi forgalma ugyancsak magas szintet ért el. A dolgozók igényeinek jobb kielégítésére ma

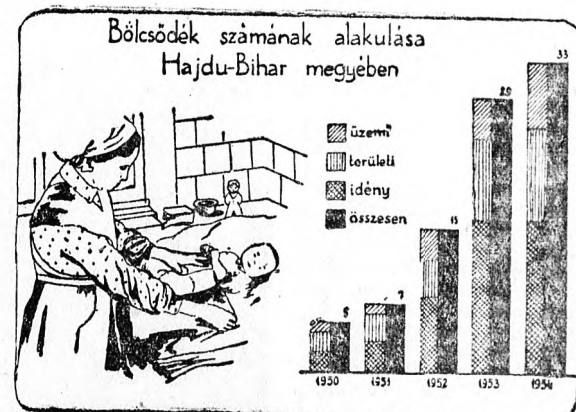

már lényegesen több népbüfé, szórakozóhely áll a városi és falusi lakosság rendelkezésére, mint az öt éves terv kezdetén.

A boltiállomány növekedése egyébként is számottevő. Az öt éves terv eredményeképpen a megyében ma már 450 állami kiskereskedelmi bolt, köztük 138 fűszer és vegyesáruüzlet, 45 hűsolt, 78 gyógyszerár, 15 tejbolt, 10 könyvesbolt áll a dolgozók rendelkezésére. Falun a népboltok kivételével 476 földművelőszövetkezeti bolt és áruada bonyolítja le a áruforgalmat. 1954-ben a bölcsődék száma 1951-hez viszonyítva 28-cal nőtt.

A középiskolákba 1954-ben 54,2 százalékkal, a gimnáziumokba 22,6 százalékkal több tanuló járt, mint az öt éves terv kezdetén. A megyénkben is végbemenő kultúrforradalmat jelzi, hogy a színházlátogatók száma csupán 1954-ben 41 ezerrel emelkedett 1953-hoz viszonyítva. Könyvtáraink könyvállománya 1951 óta szintén megkétszereződött.

Nagyszerű és felemelő érzés megyénkben is visszatekinteni az első öt éves tervben megtett útra. Elég csak felsorakoztatni a számokat, minden adat fényes tanúságotl arról, honnan indultunk el és hová tartunk. Egyre inkább kibontakozik dolgozónk alkotókészsége és kezdeményező ereje. A Szovjetunió önzetlen segítségével, a Magyar Dolgozók Pártja kipróbált

vezetésével biztosan haladunk a felemelkedés, a jobb és a gazdagabb élet útján. Pedig mindez csak az első lépés. Az első öt éves tervet nemcsak követi a másik, amelynek segítségével megvalósul a szocializmus hazánkban. További munkánkhoz és a további feladatokhoz az ösztönöz erőt az eddig kivívott sikerek felemelő tudata.

TAKACS SANDOR-KOVACS TIBOR,

DIPLOMAKIOSZTÓ ÜNNEPSÉG a Kossuth Lajos Tudományegyetemen

Zsonglótán szép ilyenkor a július a Nagyerdő környékén. Az ég makulátlan kék és magas, s a Kossuth Lajos Tudományegyetem épülete úgy rajzolódik bele ebbe a felhőtlen kekségbe, mintha valami vad zseni festette volna oda művészeti esztétikusokkal. Ilyenkor már csend van az egyetem környékén, de tegnap valami halk zaj mégis belevegült a Nagyerdő csendjébe. A végzett tanárok gyülekeztek diploma kiosztásra.

Tíz órákor már zsúfolásig megtelt a Kossuth Lajos Tudományegyetem aulája. Előül ült a bölcsészkar és a természettudományi kar végzett hallgatói, hátrább a vendégek, szülők, rokonok, hozzátartozók fényesre vált szemekkel. Még a Himnusz dallamai is megszűntek a levegőben, amikor **Barta János** rektorhelyettes a mikrofon elé lépett és megajánlotta a diplomakiosztó ünnepi tanácsulást. A megnyitót követően **Kálmán Béla**, bölcsészkar dékán és **Szarvas György** természettudományi kari dékán szavaltak be a végzett tanárjelöltek államvizsgáiról, eredményeiről. Beszámolójuk után **Soós Pál**, az egyetemi utánpótlás titkára búcsúzott a végzett tanároktól, majd a két kar dékánja kiosztotta a diplomákat.

Diplomakiosztó ünnepség után az egyetem legjobb oktatóit és dolgozóit jutalmazták meg, majd az Internacionálé hangjai mellett véget ért az ünnepség.

Az 1954/55. tanévben végzett 231 egyetemi hallgató névsora:

Bölcsészhallgatók

Magyar szak:

H.-né Antal Ilona, Balogh László, H.-né Balogh Margit, Bartha Mária, Bata Imre, Besenyei Lajos, Bihari Sándor, Buda Tibor, Dobi Sándor, Dobos János, Hád József, Hajdú Margit, Húse János, Istók Kálmán, Juhász Béla, Juhász János, Kémeri Magdolna, B.-né Komissza Gizella, Kóhegyi Irma, Lada Anna, Mezey Valéria, B.-né Mezey Erzsébet, Nyírkos István, Peria László, Petrány Lajos, Péter Lajos, Rozsnyai Katalin, Sarkadi Antal, Sárosi Zoltán, S.-né Szilágyi Edit, Tóth Gabriella, Ujvári Zoltán, Varga Ferenc, K.-né Varga Ibolya, Vass József.

Orosz szak:

Balog Imre, Baradács Péter, Barczli László, Csató Judit, Csáki József, Cs. Duro Dezső, Fazekas Sándor, Fehér János, Gárdus János, Gergely László, Hajdú Imre, Iszák Iren, Kovács István, Kovács N. Lenke, Márton

Tibor, B.-né Modra Ilona, V. Nagy Albert, R.-né Nagy Agnes, Nagy Piroksa, Cs. Nagy Zoltán, Nádudvari Imre, Papp Kornélia, Siger Imre, Szabó Erzsébet, Tar János, Tolnay Ferenc, Vaszili Pál, Vojtkó Bertalan, Zámbori Sándor.

Történelem szak:

Ádám Katalin, Bai Jenő, Balla Lajos, Balogh Ilona, Bedő András, T.-né Biró Magdolna, Cserenyák László, Csomós Nándor, Erdel László, Fehér Sándor, Fenyvesi András, Filip Irán, Halász Gyula, Horváth Sarolta, Juhász László, Kenderesi István, Kriveczky Béla, Kun Margit, Lipcsei Zoltán, Madai Gyula, Meleg Mándor, Nagy Katalin, Olasz Borbála, Polyák Alajos, Simkovic Gyula, T.-né Sipos Erzsébet, Schneider Ferenc, Szabó József, Szabó Károly, Szerepi Lajos, Szilágyi Károly, Takács Imre, K.-né Tapasztó Anna, Vámos Zoltán.

Természettudományi kari hallgatók

Matematika-fizika:

Adorján István, Bégi István, Bertá Ibolya, Biró Margit, Bocsor István, Galsi Ismeria, Hartmann József, Hegedűs Imre, Jékel Pál, Kovács Gábor, Kovács István, Kovács János, Kovács Mária, Kiss Sarolta, László Zoltán, Lisztes Ilona, Mann Viktor, Márton Tibor, Mészáros József, Nagy Lajos, Nagymáthé Margit, Orosz László, Petőfi Sándor, Péter Pál, Rádi Gábor, Simon Erzsébet, Sivadó Éva, Somlyai József, Somogyi Pálma, Szabó Géza, Szedlácsek Katalin, Szűcs István, Ungvári János, Vass Albert, Várkonyi Ilona, Vizi Péter.

Fizika-matematika:

Bacsinszki Tibor, Banner László, Bujdosó Ernő, Farkas Dániel, Harkály László, Hevesy József, Jenei Lajos, Kalóz Márta, Kiss I. Barna, Kiss Márta, Kovács Adam, B. Kovács András, Lázányi Lajos, Nagy László, Németh Gyula, Oláh Miklós, Oraskó Irén, Ogrós István, Roskovenszki Tamás, Schárbert Tibor, Szabó Kálmán, D.-né Szilahy Mária, Szűcs László, Varga László.

Biológia-kémia:

Anger Árpád, Bakos János, Balázs József, Bartha Magdolna, Boros Barnabás, Galántai Theodor, Halligató Éva, Jekli Ferenc,

Kálmán Ibolya, Komádi Erzsébet, Kovács Béla, Kovács Imre, Menyhart Piroksa, P. Nagy Mária, Németh Gyula, Nyíri László, Fanyi János, Papp Pál, Pető Menyhart, Fótá György, Szegedi István, Szűcs József, Tóth József, Tóth Pál, Virágh József.

Kémia-fizika:

Agni Endre, Bayer Tibor, Deák Ferenc, H.-né Homoródi Mária, Irlanda Dezső, Iván Lajos, M.-né Kiss Jolán, Kovács Ernő, G.-né Kovács Mária, Kurczina István, S.-né Legeza Éva, Sz.-né Lukács Ilona, Márk Béla, Nagy Ilona, Nagy Sándor, Ruzsnák Antal, Soproni János, Szabó József, B.-né Szerdahelyi Livia, Székely László, Szilágyi Mária, Szilha Zsuzsanna, Tarr László, Tóth Sándor, Vágo László.

Földrajz-földtan:

Sz.-né Adorján Éva, Biró István, Boros Gábor, Dalmi Róza, Emri Miklós, Héjja Sándor, Katona Anna, Kiss Anna, Kiss Etelka, R.-né Kiss Julianna, Lőrincz Hajnalka, Mónus Julianna, Nagy Lajos, Némethi Gabriella, Papp Dezső, Papp Klára, Rádi Erzsébet, Ruzsinszky József, Szabó Elek, Sz.-né Szivák Lenke, Szombati Agnes, Vértési Gizella, Vincze Miklós.

Az Ady Endre városi kultúrothon fotoamatőr kiállítását rendez

Az Ady Endre városi kultúrothon vezetősége fotoamatőr kiállítását rendez Hajdú-Bihar megye fotoamatőri részére. A kiállítás célja, hogy a fényképezésben rejlő művészetet megmutassa, elősegítse a fotoamatőrök fejlődését és elvi és gyakorlati segítséget nyújtson ehhez a munkához. A kultúrothon felhívja Hajdú-Bihar foto-

amatőreit, hogy fényképek beküldésével segítsék elő a kiállítás sikerét. Pályázni lehet három darab 12-szeres 24-es szabadon választott témájú művészi fényképpel. Beküldési határidő július 25. A pályázatokat a kultúrothon címére: Vöröshadserég útja 28. számúra küldjék. A három első helyezett jutalomban részesül.

Csak egy kis szív kell hozzá!

A napokban felemelő jelenetek voltak a tanúi a debreceni Kisállomáson. Az abonyi vonat már bent állott. A beszállás megtörtént, de sok krumplit kellett meg berakni a paklikocsiba. Siető léptekkel, nagy batyut cipelve a hátán, hajlottatú anyóká jelentek meg a perronon.

A vasutasnak azonban van szíve. Talán anyjára gondol, mikor látja a tehetetlen anyókat? Biztatja a felszállásra, igérvé, hogy hoz neki mindjárt jegyet. Azzal már indul is vissza az irodába. Egy perc sem telik talán bele — a berakás már éppen a vége felé közeledik — s a néni kecsiben boldogan veszi át a vasutastól jegyét.

Akkor távolról tanúi voltunk a jelenetnek, nagyon közel éreztük szívünkhez ezt a debreceni vasutast, mert igaz emberegre mutatott nagyon szép példát.

dr. Horváth László
gimn. tanár

Kardos László Kossuth-díjas nyilatkozata a debreceni irodalmi életről

Kardos László Kossuth-díjas irodalomtörténészünk és műfordítónk munkássága számos vonalon összeforrott Debrecen szellemi életével, azokkal a harcokkal, amit az Ady Társaságban vívtak a harmincas években iróink. Annak idején, mint debreceni tanár tűnt fel a vált országosan ismertté a „Huszaregyes Ady” című könyvével, majd a huszas évek derekán a Nyugat pákar lyáztán díjat nyert novelláival és Karinthy tanulmányával, mely napjainkig egyetlen mélyreható, ismétlés-körü eredeti megítélésben gazdag ismertetése Karinthy Frigyes munkásságának. Kardos László munkássága azonban a felszabadulás után nyert teljes elismerést. Sokoldalú tehetség ekkor bontakozott ki teljes gazdagságában fordításain, esztétikai művein keresztül. A budapesti egyetem világirodalmi tanszékén

hogy a vidéki írók helyzete a felszabadulás óta hatalmasat javult és szinte ég és föld a műlthöz hasonlítva. Az irodalmi élet, mely például Debrecenben az Egyetem bölcsészeti karán és az Írószövetség debreceni csoportjában zajlik — élénk bizonyítéka annak, hogy népi demokráciánknek jó részét sikerült megszűntetnie azt a káros különbséget, amely korábban főváros és vidék között volt. Debrecenben olyan költők, szépprózaírók, kritikusok és irodalomtudósok élnek, akiknek munkájukat az egész magyar irodalom élénk érdeklődéssel kíséri.

A debreceni írók folyóirata, az Alföld például semmit sem emlekezett azokra a hajdani kísérletekre, amelyekkel a polgári idők írói próbálták legelőször jutni. Tartalmas, komoly folyóirat az Alföld, nemes versenytárs a fővárosi folyóiratoknak. Igen nagy jelentősége van a Debrecenben megindult könyvkiadásnak is. Ha visszagondolok azokra a kétségbeesett erőfeszítésekre, amelyekkel Juhász Géza társaságában húsz évvel ezelőtt az új írók sorozatát próbáltuk életbentartani, s látom most ezt a debreceni kiadványt, mely az egész magyar nép erejéből és gondoskodásával indult útjára, — világszerte tudom mérni, mit nyert a magyar kultúra azáltal, hogy egy szűk réteg kiváltsága helyett az egész dolgozó magyar nép kincsévé, közügyévé vált.

A debreceni irodalomtörténészek munkájáról nagy szeretettel emlékezik Kardos László.

Azt örömmel hallottam, hogy a debreceni írók fel akarják frissíteni Oláh Gábor emlékét is. Ez az érdekes és jelentős költő valóban méltó arra, hogy a marxizmus módszereivel átvilágítsuk.

Sok benne az ellentét, a kiforratlan elemek és ideológiai torzulások bőven találhatók írásaiban, de műve egészében népi karakterű és egy haladni vágyó, sokszoros elnyomás alól felálló friss, úde tehetség alkotása. Debrecen írói jól tesszik, ha elődeikben felkutatják mindazt, amire a mai magyarság szíve visszhangzik. Bizonyára nem fognak megállni Oláh Gábornál és gondolni fognak például Nagy Zoltánra is s helyes volna megvalósítani azt a tervet, amely a nagybetűs Gulyás Pált foglalkoztatta: összegyűjteni a tragikus, fiatalon meghalt betyártújfalui költő, Nagy András szétszórt verseit...

Végül tervei felől kérdezzük Kardos Lászlót: — Az elkövetkező másfél esztendőre elég határozott munkatervem van. Nyaramban az új, teljes Shakespeare kiadás számára készülő bevezető tanulmányt foglajjal, ezt megelőzőleg régi Othello fordításomat dolgoztam át ugyan e kiadvány számára. Összel fogok hozzá Tvardovszkij „Szürna Muravija” c. eposzának fordításához. Ha ezzel elkészülök, a Magvető megbízásából egy olyan szerző antológiát állítok össze, amilyen Szerb Antal Száz vers c. gyűjteménye volt. 1956-ot pedig a latin költőknek szánom, akiket az utolsó évtized más nemű feladatai egy időre elszakítottak. Mind ezen munkák közben két tanulmányt is szeretnék megírni. Egyik az orosz reneszánsz Lermontov kötetére, a másik a külföldi klasszikusokba Shelley kötetére élé kerülne. Ha ezekkel elkészülök, akkor Elizabeth Barnett Browning híres portugál szonettjeinek új magyar tolmácsolására teszek kísérletet — fejezte be nyilatkozatát Kardos László Kossuth-díjas irodalmi tudósunk.

KISS ISTVÁN

A nagy humanista művészt

is. Természetes, hogy a költő életútjának ábrázolása közben meg kellett rajzolnom a tizenkilencedik század végéi és a huszadik század elejéi Debrecen képét is. Tóth Árpád különben gyermekkorom óta kedves költőim, ez a feladat, hogy igazságot szolgáltatassak a költőnek, megmutassam a teljes, az igazi arcát, már régen csábít.

Debrecen irodalmi életére és ennek kapcsán a vidéki írók mai helyzetére terelődik a szó. — Nem mondok újat és kivált a debrecenieknek nem — mondja Kardos László — ha megállapítom,

A kultúra és tudomány fellegetőre

Az Egyetemi Könyvtárra büszkén tekintünk, mint a kultúra és a tudomány igazi fellegetőre. Volt idő, amikor a hazai egyetemek között a debreceni saját könyvtár nélkül működött, professzorátusa és halgatóságát csak a Kollégiumi Könyvtár szellemi kincseinek használatára volt utalva. De évtizedek szívós munkája megteremtette gyümölcsét, a fejlődés igazi útjára azonban a közművelődésben beállott hatalmas átalakulás vezette.

Az ország második nemzeti könyvtára

mely nyitva tartja kapuit a kultúrát szomjazó legszélesebb társadalmi réteg előtt. Óriási forgalmáról ridég számok beszélnek, s az emberek bensőséges vágyát árulják el a könyvtár szeretete és a tudás megszerzése iránt.

A könyvtár kitűnő vezetője, Kovács Máté, akinek széleskörű tudása és nagy-szerű fejlesztési programja szerezte meg e kultúrteremtőnek egyre nagyobbodó népszerűségét. Nagyon alú elgondolásainak három sarkalatos pontja volt, melyeket megvalósított. Ezek: *könyvet adni az olvasó kezébe, megnyerni a közönséget a most már hozzáférhető gyűjtemények olvasására, végül, megszüntetni a könyvtár vidéki jellegét, felismertetni országos jelentőségét.* Az elért eredmények mutatják, hogy a könyvtár lelkes munkája nem volt hiábavaló.

Az olvasóközönségnek csaknem félmilliót kitevő könyvgyűjtemény áll rendelkezésére, ezenkívül másfél ezer magyar és idegen nyelvű folyóirat és hírlap között válogathat. A látogatottságról szóló jelentések érdekes adatokat tárnak fel arról, hogy ezt az óriási szellemi értéket a múlt évben hogyan vették igénybe. 1954-ben a könyvtárban mintegy 180 000 érdeklődő fordult meg. Az olvasóteremben az egyetemi hallgatók 152 000 műből egészítették ki szakmai és ideológiai továbbképzésüket és tudásukat. A könyvtár kölcsönzők száma 67 000 volt, míg a kutatótermet tudományos búvárkodás céljaira 24 000-en használták. Az idei esztendő első fél évében a számok újabb emelkedést mutatnak.

nagy tábora van a dolgozók körében.

Ezen igények kielégítése mellett a könyvtár nagy támogatást nyújt gazdag anyagával szakmai és termelési problémák megoldásánál és nagyban hozzájárul egy-egy vártalan nehézség, vagy akadály elhárításához. Néhány héttel ezelőtt történt például, hogy a Nagyerdőn végzett munkálatoknál egy gép felmondta a szolgálatot. Órák hosszat leült a munka és keresték a géphibát, melyre nem tudtak rájönni. Az egyik dolgozónak jutott eszébe, hogy a könyvtárban meg kellene keresni azt a műszaki könyvet, melyben a gép működése le van írva. Az ötlelet tett követte. A könyvből megállapították a hiba okát és egy félóra múlva már újra folytathatták a munkát. Ime, így kapcsolódik be a tudomány a gyakorlati élet nehézségeinek elhárításába.

A könyvtár megszabású volta ellenére még mindig a megállapodottak mondható keretek között.

Az olvasótermi hálózat nem tudott lépést tartani a forgalom emelkedésével,

ehhez járul még az a nehézség is, hogy a raktári férőhelyek kimerülése hamarosan bekövetkezik, ami a könyvtárhoz való gyors hozzáférést akadályozni fogja. Sajnos a további terjeszkedésnek a költségvetési keret csökkenése állja útját. Ugyancsak emiatt állnak be nehézségek a modern hazai és külföldi kiadványok beszerzésénél is. Az ket. Fordulópontot jelent a könyvtár fejlődésében az a kormányintézkedés, melylyel minden magyar sajtóteremnek gyűjtőhelyévé tette könyvtárunkat. Ez a

nagy terjedelmű, gazdag anyag képezzé teszi arra, hogy könyvtárunk egyre inkább Debrecen és a Tiszántúli kulturális és tudományos életének bázisává váljék.

Tévedés lenne azonban azt hinni, hogy az Egyetemi Könyvtár munkássága csak a tudományok iránt érdeklődő közönség kiszolgálásával merül ki. Ma már a dolgozók hatalmas tömegei kulturális igényeinek kielégítésére, szakmai képzettségének továbbfejlesztésére és a műszaki tudás iránti érdeklődésük felkeltésére is feladataikörének sarkalatos pontját képezi. A könyvtár tájékoztató szolgálata e téren nagyszerű eredményeket produkált. Az úgynevezett figyelel kartonrendszert, melynek lényege abban áll, hogy a könyvtár ajánlja az egyes tárgykörökről szóló szakanyagot a dolgozóknak, s ezzel megkönnyíti olyan művek kikölcsönzését részükre, amiből a gyakorlati életben őket érdekel.

tudásukat gyarapíthatják.

A figyelel kartonok bevezetése egyre hathatósabb kapcsolatot létesített a dolgozó és a könyvtár között. A könyvek kikölcsönzését az üzenek számára a vezető által aláírt, vagy lebélyegzett kérlőlap segítségével bonyolítják le, kétélti használatra. A szakfajkocztatás egyes érdeklődők számára minden délután 4-5 óra között történik.

Vargha Zoltánné, a tájékoztató szolgálat vezetője a dolgozó tömegek érdeklődéséről ezeket mondta:

— Az üzemi dolgozók egy része sokáig csak szépirodalmi műveket keresett, de a figyelel kartonok bevezetése óta már a műszaki anyag utáni érdeklődés is igen jelentősen növekedett. A szakmunkákat nagyon keresik, emellett az általános művelődést szolgáló könyveknek is

nagy tábora van a dolgozók körében.

Ezen igények kielégítése mellett a könyvtár nagy támogatást nyújt gazdag anyagával szakmai és termelési problémák megoldásánál és nagyban hozzájárul egy-egy vártalan nehézség, vagy akadály elhárításához. Néhány héttel ezelőtt történt például, hogy a Nagyerdőn végzett munkálatoknál egy gép felmondta a szolgálatot. Órák hosszat leült a munka és keresték a géphibát, melyre nem tudtak rájönni. Az egyik dolgozónak jutott eszébe, hogy a könyvtárban meg kellene keresni azt a műszaki könyvet, melyben a gép működése le van írva. Az ötlelet tett követte. A könyvből megállapították a hiba okát és egy félóra múlva már újra folytathatták a munkát. Ime, így kapcsolódik be a tudomány a gyakorlati élet nehézségeinek elhárításába.

A könyvtár megszabású volta ellenére még mindig a megállapodottak mondható keretek között.

A tapasztalatok gazdag forrása.

Ennek megnyilvánulása az, hogy az ország minden részéből egyre több könyvtár keres fel bennünket hosszabb, vagy rövidebb ideig tartó tapasztalatcsere-re, tanulmányi gyakorlat céljaira. Így a többek között itt tartózkodott hosszabb ideig Máté Péter, a fővárosi Szabó Ervin Könyvtár vezetője, valamint Terényi Lászlóné, a Marx Károly Közgazdasági Egyetem könyvtári terveladója is. A korszerű haladás bizonyítéka, hogy könyvtárunknak sikerült tudós olvasóközönsége égető szükségletet kielégíteni azzal, hogy beszerztük a Zeiss-féle mikrofilm leolvasó készüléket. Fordulópontot jelent a könyvtár fejlődésében az a kormányintézkedés, melylyel minden magyar sajtóteremnek gyűjtőhelyévé tette könyvtárunkat. Ez a

